

RZECZPOSPOLITA POLSKA

Rzecznik Praw Pacjenta

Krystyna Barbara Kozłowska

RzPP-ZZP-076-5-3/BW/12

Warszawa, dnia 24 stycznia 2012 r.

KOPIA

Pan

Jarosław Gowin

Minister Sprawiedliwości

Al. Ujazdowskie 11

00-950 Warszawa

Mając na względzie dyspozycję przepisu art. 47 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. *o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta*¹ uprzejmie proszę o stanowisko lub o rozważenie podjęcia ewentualnych działań systemowych w poniżej wskazanym zakresie:

Przedmiotem mojego wystąpienia są informacje pozyskane od Rzeczników Praw Pacjenta Szpitala Psychiatrycznego będących pracownikami Biura Rzecznika Praw Pacjenta odnośnie braku możliwości uczestniczenia pacjentów – przyjętych bez zgody w art. 22 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. *o ochronie zdrowia psychicznego*² - do szpitala psychiatrycznego w rozprawach sądowych.

W literaturze przedmiotu zwraca się uwagę, że do wszystkich spraw z zakresu niniejszej ustawy znajdują pełne zastosowanie przepisu art. 514 § 1 zd. 3 i art. 514 § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. *Kodeksu postępowania cywilnego*³ (dalej: kpc). Zasadą jest, że rozprawa sądowa powinna odbyć się w budynku sądowym (art. 151 kpc). Niemniej jednak, wyjątkiem od powyższej reguły jest art. 45 ust. 1-1a ustawy *o ochronie zdrowia*

¹ Dz. U. z 2009 r. Nr 52, poz. 417, z późn. zm.

² Dz. U. z 1994 r. Nr 111, poz. 535 z późn. zm.

³ Dz. U. z 1964 r. Nr 43, poz. 296 z późn. zm.

24.01.2012

psychicznego, który zezwala na przeprowadzenie rozprawy w szpitalu, jeżeli podyktowane jest to uzasadnionym interesem osoby, której postępowanie dotyczy bezpośrednio.

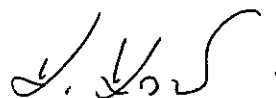
Niestety praktyka sądów w tym zakresie jest taka, że rozprawy są przeprowadzane pod nieobecność pacjentów w siedzibie sądu. Z przywołanego przepisu 151 kpc wynika, iż ewentualna decyzja o zmianie miejsca posiedzenia sądu zależy wyłącznie od sędziego. Postępowanie sądowe bez udziału pacjenta jest formalnie możliwe pod warunkiem wysłuchania pacjenta przez sędziego wizytującego szpital (art. 45 ust. 2 ustawy *o ochronie zdrowia psychicznego*). Niemniej jednak należy zwrócić uwagę, iż są pacjenci, którzy wnioskuje o uczestnictwo w rozprawie sądowej i tym osobom należałoby zapewnić możliwość uczestniczenia w rzeczowej rozprawie.

Wskazany problem zauważa również środowisko kadry medycznej.

Prof. dr hab. med. Marek Jarema, Konsultant Krajowy w Dziedzinie Psychiatrii wskazuje również na organizacyjne trudności szpitala w kwestii zapewnienia stosownej obsady personelu medycznego w trakcie transportu pacjenta do siedziby sądu.

Niewątpliwie, mając na względzie troskę o przestrzeganie praw pacjentów hospitalizowanych w szpitalach psychiatrycznych – wydaje się, iż zachodzi uzasadniona konieczność podjęcia stosownych działań w przedmiocie stosowania przez sądy przepisów art. 45 ust. 1-1a ustawy *o ochronie zdrowia psychicznego*.

Będę wdzięczna za dokonaną analizę problemu oraz przekazanie informacji o podjętych działaniach w przedmiotowej sprawie.

Do wiadomości:

Prof. dr hab. med. Marek Jarema, Konsultant Krajowy w Dziedzinie Psychiatrii
Instytut Psychiatrii i Neurologii
ul Sobieskiego 9
02-957 Warszawa